

сили», його вплив на свідомість афроамериканців та американське суспільство загалом; та обговорити сучасний стан американського суспільства на предмет забезпечення соціальної справедливості, беручи до уваги міжетнічні відносини.

Методологічне підґрунтя даної роботи включає набір загальних та спеціальних методів дослідження. Описово-історичний та хронологічний підходи дозволили вивчити окреслені проблеми в історичній ретроспективі та простежити зміни як у політиці сегрегації, так і в русі за громадянські права. Комплексний підхід допоміг поєднати різні теоретичні аспекти досліджуваних питань та пов'язати їх із конкретними історичними подіями, що надало змогу цілісно оцінити стан американського суспільства від кінця XIX – до початку XXI століть. У ході дослідження було застосовано статистичні, порівняльні та аналітичні методи для вивчення ситуацій щодо сегрегації у сфері освіти, рівня життя та безпеки темношкірого населення в американському суспільстві.

Наукова новизна передбачає проведення комплексних досліджень на основі англомовних джерел та вивчення праць американських фахівців, зокрема, у галузі афроамериканських досліджень з метою їх подальшого впровадження у вітчизняний науковий обіг. Автори доходять висновків: незважаючи на те, що расова сегрегація не була ліквідована під час піднесення руху за громадянські права у США, події середини XX століття поклали новий початок довгостроковим позитивним зрушенням в американському суспільстві, що дає надію на поліпшення відносин між темношкірими та білими громадянами і підтримку соціальної справедливості для всіх етнічних меншин.

Ключові слова: сегрегація; Чорна сила; рух за громадянські права; освіта; американське суспільство; справедливість.

Надійшла до редколегії 26.02.2021

УДК 94(73)«18/19»:351.761[741.5:32]

<https://doi.org/10.17721/2521-1706.2021.11.2>

Лілія Питльована,

кандидат історичних наук, доцент,
Український католицький університет,

м. Львів, Україна

ORCID: 0000-0002-5700-9992

ПРОГІБЦІОНІСТСЬКИЙ РУХ У США: ПАРТІЯ СУХОГО ЗАКОНУ У КАРИКАТУРІ КІНЦЯ XIX – ПОЧАТКУ XX СТ.

Анотація. *Метою статті є висвітлення історії американського руху за тверезість кінця XIX – початку XX ст., діяльності Партії Сухого закону, аналіз карикатур, випущених на підтримку її кандидатів на виборах до Конгресу 1904 р.*

Методологія дослідження передбачає критичний підхід до інтерпретації карикатур, який базується на запропонованій Е. Панофскі етапності аналізу зображень від предметного через образний до внутрішньо-змістового. Кількісний і якісний контент-аналіз малюнків і супровідних текстів виявив частоту застосування авторами окремих тем, образів, алюзій.

Наукова новизна полягає у дослідженні історії Партії Сухого закону крізь призму її пропагандистської візуальної продукції, можливостей її впливу на виборця. Висновки. Досліджено, що активізація громадських рухів за тверезість у США розпочалася з 1820-х рр. Аналіз збірки карикатур Партії Сухого закону виявив, що основним об'єктом її критики були салуни та державна ліцензійна система виробництва алкоголю, республіканці та демократи. Малюнки закликали громадян голосувати за Партію Сухого закону як силу, здатну змінити ситуацію з алкоголем у країні.

Ключові слова: карикатура, Партія Сухого закону, прогібіціонізм, США, тверезість.

Постановка проблеми. Проблема алкоголізму у США сягає своїм корінням часу формування американської держави і пов'язана з перипетіями її політичної та соціальної історії. Вже з початку XIX ст. низка громадських організацій забили на сполох через зростання зловживання спиртним, вбачаючи у ньому загрозу моральним та економічним засадам нації. Дослідження американського досвіду боротьби за тверезий спосіб життя, зокрема, діяльності Партії Сухого закону (Prohibition Party) є актуальним і сьогодні з огляду на високий рівень споживання алкоголю як у США, так і у нашій країні. Аналіз збірки карикатур дозволить з'ясувати, наскільки форма і зміст останніх репрезентувала ідеологію партії, та ефективність такого виду пропаганди.

Аналіз досліджень та публікацій. Історія алкоголізму і тверезості у США становить чималий інтерес науковців. Втім до 60-х р. XX ст. вони часто трактували прихильників тверезості як дивакуватих фанатиків, які безуспішно хотіли змінити мораль людей [17, р. 1405]. Е. Сінклер розглядає прогібіціонізм як експеримент, що став наслідком суперечності між сільською і модернізованою Америкою, як спробу індустріальних та фінансових магнатів відвернути увагу від монополій, трестів, корупції шляхом стимулювання рухів за тверезість у середовищі традиційних фермерів [12].

В. Рорабо демонструє соціальне тло зростаючого рівня споживання алкоголю на межі XVIII–XIX ст. [10]. Його короткий, але концептуальний огляд історії Сухого закону, висвітлює, як і чому його було запроваджено, як він працював (не працював), наслідки [9]. Сповнена фактажем книга Л. Славічека аналізує фактори, що призвели до Сухого закону, а потім його скасування [13]. Р. Хамм розглядає боротьбу за 18-ї поправку у контексті взаємодії між органами федерального управління і реформаторами, показує, як вона змінила правову культуру останніх [6].

Досліджень історії Партії Сухого закону обмаль. 1972 р. Р. Стормс опублікував огляд її діяльності, у якій виділяє період пророків (1854–1896), прагматичний період (1896–1932) і період фундаменталізму (1932–1972). Значна частина книги має біографічний характер [15].

Книга Л. Андерсен розглядає історію Партії Сухого закону крізь призму міжпартійної конкуренції, акцентуючи, що запровадження виборчого порогу стало інструментом витіснення третіх партій зі сфери політичного управління [2]. Жодним чином в історіографії не висвітлюється питання організації пропаганди Партії Сухого закону.

Метою статті є з'ясувати причини і обставини виникнення рухів за тверезість у США; окреслити їх цілі та характеристики; простежити історію створення і діяльності Партії Сухого закону; здійснити контент-аналіз збірки карикатур, створених на підтримку кандидатів від партії на виборах до Конгресу 1904 р.

Виклад основного матеріалу. З часу заснування британських колоній в Америці алкоголь був частиною способу життя поселенців і звичним елементом харчового раціону. Уже під час Війни за незалежність виразною стала тенденція до збільшення його вживання, зокрема, за рішенням Континентального Конгресу від 4

листопада 1775 р., солдати отримували щоденно кварту (0,94 л) елю або сидру [4, р. 47]. Для багатьох звичку випивати сформували економічні негаразди та гіперінфляція періоду після Революції.

Середнє споживання алкоголю на душу населення, перерахованого на літри чистого спирту на рік, становило у: 1840–50-і рр. – 18,5; 1871–1880 рр. – 6,5; 1881–1890 рр. – 7,5; 1891–1895 рр. – 8,4; 1896–1900 рр. – 7,8; 1901–1905 рр. – 9,0; 1906–1910 рр. – 9,8; 1911–1915 рр. – 9,7 [19].

Після припинення поставок патоки для рому з островів Вест-Індії через британську морську блокаду напоєм номер один в країні стало віскі, яке розцінювалося як «патріотичний» напій, адже вироблялося з місцевої сировини [10, р. 90-92]. Американські пшениця, жито і кукурудза були дешевші, ніж привозна м'яса, та й технологія виготовлення віскі була простішою. Його виробництво стало прибутковим бізнесом.

Одним із найбільших виробників спиртного був Президент Дж. Вашингтон. Щороку його винокурня у Маунт-Верноні (Вірджинія) виробляла 12 тис. галонів (45 тис. л) віскі [5, р. 118], приносячи 8182 дол. (більше 130 тис. дол. сьогодні) чистого прибутку [16].

На кожні 150-200 американців (включаючи тих, хто не пив) припадав один салун (saloon). Салуни були осередками не лише пияцтва, а й азартних ігор, проституції, злочинності. Е. Сінклер наголошує, що вони вважалися ворогами як Бога, так і протестантської віри. Конфлікт між протестантськими євангельськими церквами і салунами був безперервним [12, р. 62].

1811 р. вийшло друком дослідження просвітника і професора медицини Б. Раша (1746 – 1813), у якому він акцентував увагу на згубному впливі алкоголю не лише на фізичне, а й на ментальне здоров'я п'яниць, на його деморалізуючому ефекті. Спиртні напої «породжують не тільки брехню, але й шахрайства, крадіжки, нечистоту та вбивства... ім'я їм «Легіон», бо несуть вони у душу безліч пороків і злочинів»; вони є і причиною матеріального зубожіння: «...бідність і злидні, злочини та ганьба, хвороби та смерть, – це все природні... наслідки непомірного вживання міцного алкоголю» [11, р. 7-9]. П'яний виборець – пряма загроза демократії. Водночас автор доводив, що алкоголізм – це хвороба, яка потребує лікування. Зауважимо, що Б. Раш писав лише про міцний алкоголь. Вино у першій третині ХІХ ст. було дорогим і рідкісним і, зазвичай, не пов'язувалося з публічним пияцтвом [9, р. 14].

Попри популярність книги Б. Раша (до 1850 р. перевидавалася 21 раз; розпродано 170 тис. примірників [9, р. 11]), у суспільстві побутувало ставлення до пияків як до людей, що керуються хибною мораллю і отримують те, що заслужили.

Рухи за тверезість, які активізувалися з 20-х рр. ХІХ ст., вели просвітницько-виховну роботу і спонукали людей зрікатися вживання спиртного переважно у формі особистої обітниці. Вони були пов'язані з конфесійними групами, передусім протестантськими (див. до прикладу відозви Баптистської асоціації у Каскаскії (Патока, Іллінойс) [7, р. 3-4, 110, 113-114]). Значну роль у боротьбі проти засилля алкоголю у країні відіграли жіночі організації. Разом з ідеєю тверезості більшість рухів підтримували інші прогресивні реформи. Основними цілями організацій були: закриття салунів; припинення державної торгівлі ліцензіями на виробництво і продаж алкоголю; часткова або повна заборона алкоголю.

Ухвалення антиалкогольного законодавства у 13 штатах у 1850-х рр. свідчило про розчарування реформаторів в ефективності моральних засобів впливу і звернення до держави у пошуках допомоги [3, р. 393].

Першою загальнонаціональною організацією стало Американське товариство тверезості (American Temperance Society) (1826, Бостон), яке вже 1834 р. мало 7 тис. низових організацій і налічувало 1,25 млн. членів (близько 10% всього населення) [9, р. 15]. Впродовж 1840-х рр. з'являються організації самопомоги, створені колишніми алкоголіками, зокрема, Вашингтоніанський рух (Washingtonian movement). Його пропаганда була позбавлена релігійної складової, він діяв у середовищі робітників, і запропонував їм не лише надію та гарячу їжу, а й віру в те, що звичайні люди можуть колективно уберегти один одного від алкогольної деградації [21, р. 306-314]. Розгалужену структуру за зразком масонської мав Незалежний орден добрих тамплієрів (Independent Order of Good Templars) (1851), який ратував за життя, вільне від алкоголю, без обмежень за статтю і расою.

Символом боротьби за тверезість з 1870-х рр. стала синя стрічка (blue ribbon badge). Автор ідеї Ф. Мерфі (F. Murphy) (1836–1907) скептично ставився до можливості законодавчо зупинити зростання алкоголізму і вважав, що переконати п'яницю відмовитися від вживання спиртного може лише той, хто сам зумів позбутися цієї згубної звички [20, р. 72-73]. До середини 1880-х рр. стрічки одягнули мільйони осіб.

Президентка заснованого 1875 р. Жіночого християнського союзу тверезості (International Women's Christian Temperance Union) Ф. Віллард (F. Willard) (1839–1898) у 1890-х рр. виступала з ідеєю союзу з Партією Сухого закону і Популістською партією, але безуспішно [18, р. 30].

Найвпливовішою була Антисалунна ліга (1893–1933). Вона мала значну, чітко налагоджену фінансову підтримку, лобіювала ідею Сухого закону шляхом тиску на законодавців, але, залишаючись громадською організацією, уникла протидії «старих» партій [1, с. 242-244].

Рухи за тверезість мали і таких союзників як об'єднання аптекарів і фармацевтів, яке пропонувало споживачам альтернативні продукти, зокрема, кока-колу, і було зацікавлене у забороні спиртного. Ку-клукс-клан, займаючи позиції фанатичного нативізму, вбачав у Сухому законі порятунок для «справжніх» американців від згубних звичок іммігрантів.

Пік популярності заснованої 1869 р. Партії Сухого закону припав на 1888–1892 рр., коли її кандидати в президенти здолали 2% виборчий поріг, а 1914, 1916, 1918 рр. вона мала по одному представнику у Конгресі. Потенційно Партія Сухого закону могла конкурувати зі «старими» партіями. Вона мала вплив у смузії багатих, індустріалізованих штатів від Нью-Джерсі до Небраски. Її лідери, освічені професіонали, керовані євангельським запалом і вірні аболіціоністській традиції, хотіли залучити до своїх лав афроамериканців і білих південців, виступали поборниками виборчого права жінок. Їхню занепокоєність бідністю, громадським здоров'ям та корупцією поділяли широкі верстви населення [3, р. 494-495].

Передвиборна платформа 1904 р. демонструє і прихильність партії до ідей справедливого врегулювання відносин між працею і капіталом; антимонопольного законодавства; народовладдя (громадські ініціативи і референдуми); загальнонародного обрання Сенату тощо [8].

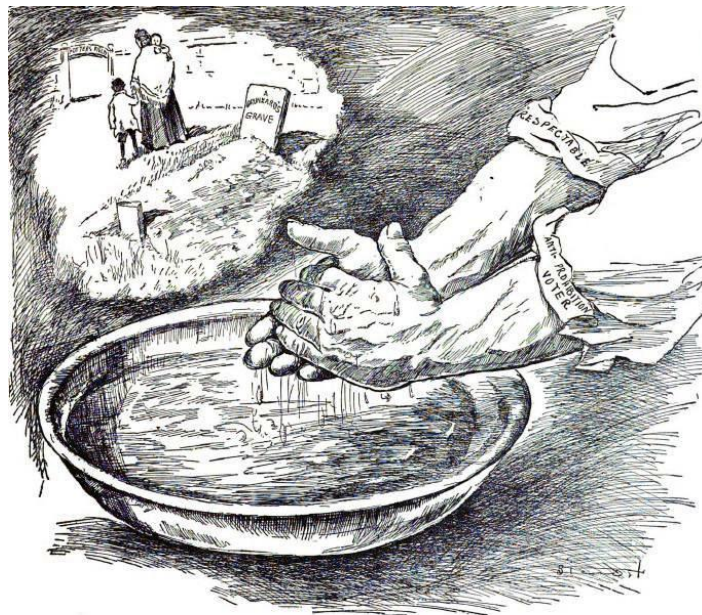
Р. Стормс наголошує на двох заслугах Партії Сухого закону. По-перше, тисячі жінок вперше були залучені у політичний процес. По-друге, партійні лідери, будучи вихідцями з найбагатших коледжів і конгрегацій Північного Сходу, району ізольованого від впливу грінбекерів і популістів, забезпечили успішну кампанію за реформи у цих областях. Внеском 1890-х рр. стало включення у масовий політичний рух студентів [15, р. 1-38].

Сучасні ж дослідники вважають, що партія виявилася нездатною ефективно конкурувати з Республіканською та Демократичною ні на національному, ні на регіональному рівнях. Її невдачі на виборах у поєднанні зі скасуванням у штатах Сухих законів 1850-х рр. переконали багатьох американців у тому, що алкогольна реформа – це пропаша справа [13, р. 18-19].

Партію Сухого закону мала безсистемну фінансову підтримку, яка залежала від філантропії багатих прихильників [3, р. 495]. Розкол 1896 р. між поборниками широкої заборони (будь-яких алкогольних напоїв) і вузької (лише міцних) значно зменшив її шанси стати політичною силою у загальнонаціональному масштабі.

Під час виборів до Конгресу 1904 р. Партія Сухого закону випустила збірку, яка заявляла, що «сучасна карикатура є специфічним способом викрити багатьох політичних злочинців і демагогів, дати їм можливість побачити себе такими, якими їх бачать інші» [14]. Автором карикатур був Дональд Стюарт (Donald Stewart) (1880–1945), художник і редактор таких видань як American Boy Magazine, Detroit Free Press, Moose Magazine; тексти написав Генрі Вілбур (Henry Wilbur) (1851–1914), квакерський пастор і соціальний реформатор у Нью-Йорку.

Змістовно 22 карикатури можна згрупувати у три блоки: 1) ті, що закликають голосувати за Партію Сухого закону; 2) що критикують політику уряду і «старих» партій; 3) які ганьблять недалекоглядність виборця. Часто одну карикатуру можна віднести до кількох категорій. Дуже промовистою є карикатура, яка відкриває збірку (рис. 1). Художник вдається до біблійного сюжету вмивання рук Пилатом. Текст роз'яснює читачам, що не слід самообманюватися як Пилат, який гадав, що умивши руки, очиститься від відповідальності за смерть Христа: якщо громадянин не голосує за скасування ліцензії на алкоголь, він автоматично несе відповідальність за її продовження. Єдиний спосіб дійсно вимити руки – проголосувати за партію Сухого закону.

And Pilate said: "I am Innocent."

Рис. 1.
І Пилат сказав: «Я невинний» (And Pilate said: «I am innocent»)

PERFECTLY NEUTRAL

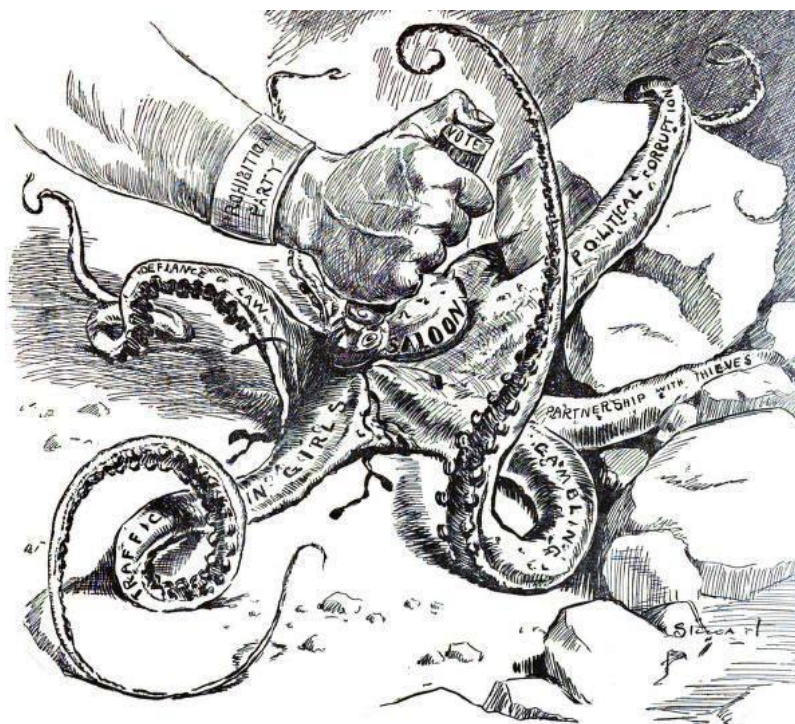
The Saloon Wolf: "No matter which wins, my dinner is safe."

Рис. 2.
Цілковито нейтральний. Вовк салуну: «Незалежно від того, хто виграє, моя вечеря в безпеці» (Perfectly Neutral. The Saloon Wolf: «No matter which wins, my dinner is safe»)

Друга сюжетна лінія зображає вдову алкоголіка, яка з двома малолітніми дітьми повертається з кладовища. Обігрується сюжет Нового Заповіту від Матвія: на воротах цвинтаря написано «Гончарське поле» (Potter's Field) – ділянка землі, яку придбав Синедріон за повернуті Юдою 30 заплямованих кров'ю срібляників, і влаштував там цвинтар для чужинців і бідняків. Карикатура є єдиною зі збірки, яка підіймає тему наслідків пияцтва для здоров'я алкоголіка і долі його родини.

Типовим є зображення зв'язку між політикою Республіканської і Демократичної партій і процвітанням алкогольного бізнесу. У таких сюжетах домінують зооморфні образи. На рис. 2 салуни постають в образі хижого звіра – вовка, а «старі» партії в особі бійцівських півнів, що чубляться між собою. Вовк прекрасно знає, що доки більшість громадян країни поглинуті партійними чварами, алкоголь у безпеці. Лише Партія Сухого закону здатна прибрати самовдоволену посмішку з обличчя вовка.

Карикатури переконують, що алкоголізм можна здолати лише радикальними заходами. Салун як чудовисько-спрут – це алюзія на сюжет роману «Трудівники моря» (рис. 3). Відповідно до В. Гюго, його щупальця, кожне з яких називає пов'язані з алкоголем пороки, можна вбити, лише знищивши голову, яка є джерелом їх сили. Восьминога можна зупинити ударом ножа у руках Партії Сухого закону.

The Modern Devil Fish

“The tentacle of the Devil Fish cannot be destroyed unless the HEAD, the source of their sustaining power, is destroyed.”—Victor Hugo's “Toilers of the Sea.”

Рис. 3.

Сучасна риба-диявол. «Щупальця риби-диявола не можна знищити, якщо не буде знищена голова, живильне джерело їхньої сили». – Віктор Гюго «Трудівники моря» (*The Modern Devil Fish*. «The tentacle of the Devil Fish cannot be destroyed unless the Head, the source of their sustaining power, is destroyed.» – Victor Hugo's «Toilers of the Sea»)

Контент-аналіз 22 малюнків збірки виявив такі засоби впливу на реципієнта: прямий заклик голосувати за Партію Сухого закону – 16; звинувачення «старих» партій у підтримці політики ліцензування алкогольного бізнесу – 9; звинувачення уряду – 6; апеляція до відповідальності/безвідповідальності виборців – 18; демонстрація соціальних наслідків зловживання алкоголем – 1; апеляція до біблійних сюжетів – 5 (Старий заповіт – Книга Псалмів, I книга Самуїла; Новий заповіт (від Матвія) – умивання рук Пилатом, зрада і самогубство Юди тощо); використання сюжетів відомих творів – 4 («Лисиця і виноград» Езопа, східна притча про верблюда, «Ріп ван Вінкль» В. Ірвінга, «Трудівники моря» В. Гюго); використання елементів тогочасного візуального середовища – 1 (рекламний бренд Gold Dust Twins).

Персонажі карикатур постають перед глядачами у таких образах:

1) власники салунів і торговці алкоголем: а) антропоморфні – 7; зооморфні – 6 (гриф, спрут, змія (2), вовк; верблюд); інше – 2; б); пов'язані з державною ліцензійною системою – 5, зі «старими» партіями – 2, корупцією – 3, торгівлею людьми, проституцією, азартними іграми, злочинністю – 1.

2) Партія Сухого закону: а) антропоморфні – 6 (чоловіки міцної статури з зброєю у руках; в античному одязі з короною принциповості; цар Давид, що перемагає Голіафа; майбутній президент); б) інше – 1.

3) уряд США: а) антропоморфні – 3 (дядечко Сем); зооморфний – 1 (американський орел); б) інше – 1 (Білий дім).

4) політики/«старі» партії: а) антропоморфні – 3; зооморфні – 5 (змії; лис; бійцівські півні; собака; віслук і слон); б) інше – 3.

5) Виборці: а) антропоморфні – 7; зооморфні – 2 (жаба; сліпий собака).

б) Церква: антропоморфний – 1; б) інше – 2.

З набором алегорій, символів та метафор автори карикатур вдало поєднують вербальні компоненти. Вони зосереджені переважно на політичних аспектах алкогольної проблеми з посиленою критикою партій та уряду.

Найважливіші посили карикатур такі: засуджувати державну систему продажу ліцензій на алкоголь, але не голосувати за Партію Сухого закону – це самообман і вмивання рук; республіканці і демократи спекулюють питанням законодавства щодо алкоголю, але насправді працюють на користь салунів; система ліцензування алкоголю пов'язана з політичною корупцією, функціонуванням партійних машин і босів у штатах і містах; незважаючи на прибутки, уряд мусить відмовитися від ганебної практики продажу ліцензій на порок та беззаконня; єдина сила, здатна покінчити з проблемою алкоголізму – Партія Сухого закону; кожен громадянин може бути Давидом, що здолає Голіафа, якщо проголосує за Партію Сухого закону.

Малюнки вибудовують низку логічних взаємозв'язків: торгівля алкогольними ліцензіями (уряд разом зі «старими» партіями) – салуни – алкоголізм – злочинність – проституція – політична корупція. Вони звертаються переважно до розуму, а не до емоцій виборця. Виразною лакуною є відсутність особистісного виміру проблеми алкоголізму – оцінки його як такого, що завдає шкоди здоров'ю людини.

Висновки. Звичка вживати алкоголь значною мірою сформувалася під впливом обставин Війни за незалежність і повоєнних економічних і фінансових негараздів. Численні організації за дотримання тверезості мали громадський характер і були пов'язані з конфесійними групами, найчастіше пропагували відмову від алкоголю у формі особистої обітниці. Основним об'єктом критики

рухів за тверезість були салуни, які трактувалися як джерело соціального зла; урядова політика торгівлі ліцензіями на виробництво і продаж спритних напоїв.

Суперництво з іншими організаціями, несистемне фінансування, відсутність належної пропаганди і розкол всередині Партії Сухого закону погіршували її шанси конкурувати з республіканцями і демократами. Економічна зацікавленість уряду у виробництві і торгівлі спиртним сприяла непопулярності запровадження Сухого закону на державному рівні.

Здійснений контент-аналіз збірки карикатур 1904 р. продемонстрував широкий спектр засобів впливу на виборця. Найбільше критикуються салуни, уряд і «старі» партії, найчастіший заклик – голосувати за Партію Сухого закону як єдину надію на запровадження законодавчої заборони на алкоголь. Карикатури демонструють політичну важливість боротьби з алкоголізмом і лише один раз – його загрозу для життя і здоров'я людини. Цікавою залишається перспектива здійснення порівняльного аналізу візуальної антиалкогольної пропаганди Партії Сухого закону з аналогічною продукцією республіканців і демократів, а також у тогочасних засобах масової інформації.

Список використаних джерел та літератури:

1. Каспи А. Повседневная жизнь Соединенных Штатов в эпоху процветания и сухого закона / А. Каспи, пер. с фр. – Москва: Молодая гвардия, 2008. – 371 с.
2. Andersen L. M. F. The Politics of Prohibition: American Governance and the Prohibition Party, 1869–1933 / L. M. F. Andersen. – New York: Cambridge University Press, 2013. – 317 p.
3. Blocker J. S., Jr., Fahey D. M., Tyrrell I. R. Alcohol and temperance in modern history: an international encyclopedia / J. S. Blocker, Jr., D. M. Fahey, I. R. Tyrrell. Santa Barbara, Calif.: ABC-CLIO Interactive, 2003. – 758 p.
4. Cherrington E. H. The evolution of prohibition in the United States of America: a chronological history of the liquor problem and the temperance reform in the United States from the earliest settlements to the consummation of national prohibition / E. H. Cherrington. – Westerville, Ohio: American Issue Press, 1920. – 394 p.
5. Johnson P. George Washington: The Founding Father / P. Johnson. – New York: HarperCollins e-books, 2009. – 144 p.
6. Hamm R. F. Shaping the Eighteenth Amendment: temperance reform, legal culture, and the polity, 1880–1920 / R. F. Hamm. Chapel Hill: University of North Carolina Press, 1995. – 341 p.
7. History of Kaskaskia Baptist Association: ministering together 160 years: Vandalia – Centralia – Kaskaskia (one association – three names). Patoka, Illinois: Kaskaskia Association Press, 2001. – 157 p.
8. Prohibition Party Platform, 1904. [Electronic Resource]. – Mode to Access: http://www.prohibitionists.org/Background/Party_Platform/Platform1904.htm
9. Rorabaugh W. J. Prohibition: A Very Short Introduction / W. J. Rorabaugh. – New York: Oxford University Press, 2020. – 152 p.
10. Rorabaugh W. J. The alcoholic republic: an American tradition / W. J. Rorabaugh. – New York: Oxford University Press, 1979. – 302 p.
11. Rush B. An inquiry into the effects of ardent spirits upon the human body and mind: with an account of the means of preventing, and of the remedies for curing them / B. Rush. – New-York: Printed for Cornelius Davis, 1811. – 32 p.
12. Sinclair A. Era of excess. A social history of the prohibition movement / A. Sinclair. – New York: Harper & Row, 1962. – 480 p.
13. Slavicek L. C. The prohibition era temperance in the United States / L. C. Slavicek. – New York, NY: Chelsea House, 2009. – 119 p.
14. Stewart D. F., Wilbur H. W. Prohibition cartoons / D. F. Stewart, H. W. Wilbur. – New York: The Defender Pub. Committee, 1904. – 48 p.

15. Storms R. C. *Partisan prophets: a history of the Prohibition Party, 1854–1972* / R. C. Storms. – Denver, CO: National Prohibition Foundation, 1972. – 71 p.
16. Ten Facts About the Distillery. George Washington's Mount Vernon. [Electronic Resource] // Mount Vernon. – Mode to Access: <https://www.mountvernon.org/the-estate-gardens/distillery/ten-facts-about-the-distillery/>.
17. Tyrrell I. R. The US prohibition experiment: myths, history and implications [Electronic Resource] / I. R. Tyrrell // *Addiction*. – 1997. – № 92 (11). – P. 1405-1409. – Mode to Access: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/pdf/10.1080/09652149736558>.
18. Tyrrell I. R. *Woman's world / Woman's empire: the Woman's Christian Temperance Union in international perspective, 1800–1930* / I. R. Tyrrell. – Chapel Hill: The University of North Carolina Press, 1991. – 381 p.
19. U.S. Consumption of Beverage Alcohol 1850–1983. [Electronic Resource]. – Mode to Access: <https://prohibition.osu.edu/brewing/consumption>.
20. Walsh V. A. «Drowning the Shamrock»: Drink, Teetotalism, and the Irish Catholics of Gilded-Age Pittsburgh. [Electronic Resource] / V. A. Walsh // *Journal of American Ethnic History*. – 1990. – Vol. 10. – №. 1-2. – P. 60-79. – Mode to Access: www.jstor.org/stable/27500800.
21. Wilentz S. *Chants Democratic: New York City and the Rise of the American Working Class, 1788–1850* / S. Wilentz. – Oxford: Oxford University Press, 2004. – 446 p.

References:

1. Kaspi, A. (2008). *Daily life in the United States in the era of prosperity and prohibition*. Moscow: young guard. [In English].
2. Andersen, L. M. F. (2013). *The Politics of Prohibition: American Governance and the Prohibition Party, 1869–1933*. Cambridge: Cambridge University Press. [In English].
3. Blocker, J. S. J., Fahey, D. M., & Tyrrell, I. R. (2003). *Alcohol and temperance in modern history: An international encyclopedia*. Santa Barbara, Calif.: ABC-CLIO Interactive. [In English].
4. Cherrington, E. (1920). *The Evolution of Prohibition in the United States of America: A Chronological History of the Liquor Problem and the Temperance Reform in the United States from the Earliest Settlements to the Consummation of National Prohibition (Classic Reprint)*. Westerville, Ohio: American Issue Press. [In English].
5. Johnson, P. (2009). *George Washington: The Founding*. New York: HarperCollins e-books. [In English].
6. Hamm, R. F. (1995). *Shaping the Eighteenth Amendment: Temperance Reform, Legal Culture, and the Polity, 1880–1920 (Studies in Legal History)* (First Edition). Chapel Hill: University of North Carolina Press. [In English].
7. *History of Kaskaskia Baptist Association: ministering together 160 years: Vandalia – Centralia – Kaskaskia (one association – three names)*. (2001). Patoka, Illinois: Kaskaskia Association Press. [In English].
8. *1904 Prohibition party platform*. (2021). Prohibitionists.Org. http://www.prohibitionists.org/Background/Party_Platform/Platform1904.htm
9. Rorabaugh, W. J. (2020). *Prohibition: A Very Short Introduction*. New York: Oxford University Press. [In English].
10. Rorabaugh, W. J. (1979). *The Alcoholic Republic: An American Tradition*. New York: Oxford University Press. [In English].
11. Rush, B. (1811). *An inquiry into the effects of ardent spirits upon the human body and mind: With an account of the means of preventing, and of the remedies for curing them*. New-York: Printed for Cornelius Davis. [In English].
12. Sinclair, A. (1962). *Era of Excess: A Social History of the Prohibition Movement*. New York: Harper & Row. [In English].
13. Slavicek, L. C. (2009). *The Prohibition Era: Temperance in the United States (Milestones in American History)*. New York, NY: Chelsea House Publications. [In English].
14. Stewart, D. F., & Wilbur, H. W. (1904). *Prohibition Cartoons*. New York: The Defender Pub. Committee. [In English].
15. Storms, R. C. (1972). *Partisan Prophets a History of the Prohibition Party, 1854–1972*. Denver, CO: National Prohibition Foundation. [In English].

16. *Ten Facts About the Distillery. George Washington's Mount Vernon.* (2021). George Washington's Mount Vernon. <https://www.mountvernon.org/the-estate-gardens/distillery/ten-facts-about-the-distillery/>. [In English].
17. Tyrrell, I. R. (1997). The US prohibition experiment: myths, history and implications. *Addiction*, 92(11), 1405-1409. <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/pdf/10.1080/09652149736558>. [In English].
18. Tyrrell, I. R. (1991). *Woman's World/Woman's Empire: The Woman's Christian Temperance Union in International Perspective, 1880–1930.* Chapel Hill: University of North Carolina Press. [In English].
19. *U.S. Consumption of Beverage Alcohol 1850–1983.* (2021). The Ohio State University. <https://prohibition.osu.edu/brewing/consumption>. [In English].
20. Walsh, V. A. (1990). «Drowning the Shamrock»: Drink, Teetotalism, and the Irish Catholics of Gilded-Age Pittsburgh. *Journal of American Ethnic History*, 10(1-2), 60-79. <https://www.jstor.org/stable/27500800>. [In English].
21. Wilentz, S. (2004). *Chants Democratic: New York City and the Rise of the American Working Class, 1788–1850.* Oxford: Oxford University Press. [In English].

Lillia Pytlovana, Ph.D. (History), Associate Professor, Ukrainian Catholic University, Lviv, Ukraine

THE PROHIBITION MOVEMENT IN THE UNITED STATES: THE PROHIBITION PARTY IN CARTOONS OF THE LATE 19th AND EARLY 20th CENTURIES

***Abstract.** The present paper has three main objectives: 1) to cover the history of American temperance movements at the turn of the 19th-20th centuries, and their key characteristics; 2) to trace the Prohibition Party history and activity; 3) to do a content-analysis of «Prohibition Cartoons» published in 1904 to support the Prohibition Party candidates to the House of Representatives. Research methodology provides a critical approach to interpreting cartoons based on E. Panofsky's three strata analysis from the primary subject through conventional subject matter to intrinsic content. Quantitative and qualitative content analysis of images and accompanying texts revealed the frequency of specific themes, images, allusions that authors had used. The scientific novelty lies in studying the history of the Prohibition Party through the prism of its propaganda visual materials, the possibilities of their influence on voters.*

The Conclusions. Alcohol consumption was a part of Americans' usual way of life and diet. The American Revolution and postwar economic and financial troubles were the main circumstances that formed this habit. Temperance organizations, both national and local, have been active since the 1820s and were closely associated with denominational groups. Saloons as a source of liquor, gambling, prostitution, and crime were the main objects of their criticism. They also condemned the governmental license system as a promoter of liquor traffic. Lack of systemic funding and propaganda, and the split of 1896 sharply reduced the Prohibition Party chances of becoming a real opponent for the Republicans or Democrats. Content analysis of cartoons demonstrated a range of symbols, allusions, and metaphors, which should influence public opinion. The majority of them called to vote for the Prohibition Party. Cartoons content a lack of emphasis on the harm of alcohol to human physical and mental health.

***Key words:** cartoon, Prohibition Party, prohibitionism, USA, temperance.*

Надійшла до редколегії 06.05.2021